

Thallóczy (Strommer) Lajos (1856–1916)

Történész, az MTA tagja, a Magyar Történelmi Társulat elnöke, politikus. Budán született, középiskolai és egyetemi tanulmányait is a fővárosban végezte. 1875-től a budapesti tudományegyetem bölcész, majd 1877-től jogi karán tanult. 1879-ben történelem – latin szakos középiskolai tanári és bölcészdoktori végzettséget szerzett. Magyar pénzügy- és közgazdaságtörténetből magántanári képesítést kapott. Nevét 1877-ben változtatta Strommerről Thallóczyra. 1883-tól az MTA levelező, 1895-től rendes tagja, 1913-tól haláláig a Magyar Történelmi Társulat elnöke; a magyar Balkán-kutatás megalapozója volt. Irodalmi munkássága során sokat foglalkozott Kelet-Európa, Horvátország, Szerbia, Bosznia és Albánia történelmi múltjával és jelenével. 1879-től a Magyar Országos Levéltár tisztviselője volt. 1874-84 közt a Századok, 1876-80 közt az Archeológiai Értesítő segédszerkesztője, majd 1877-78-ban a Magyar Gyorsíró szerkesztője. 1885-től a közös pénzügyminisztériumhoz tartozó bécsi udvari kamarai levéltár igazgatója, a Theresianumban a magyar történet és közjog, a Konzuli Akadémián a magyar közjog tanára volt. 1908-tól osztályfőnök a közös pénzügyminisztériumban. Bécsben, a Traungasse 1. szám alatt bérelt házat, melyet a kortársak csak „magyar tanyaként” vagy „büzértanya”-ként emlegettek. Lakásában rendszeres összejöveteleket tartott, számos, később jelentős történész (például a fiatal

Szekfű Gyula) nála lelt menedékre. 1912-től valóságos belső titkos tanácsos, 1916-tól a megszállt Szerbia polgári kormányzója lett. Ferenc József temetéséről hazajövet a legnagyobb magyar – 71 halálos áldozatot követelő – vasúti szerencsétlenség egyik áldozata lett. (Emléktábla képünkön.) A Magyar Történelmi Társulat, a Magyar Heraldikai és Genealógiai és az Országos Régészeti és Embertani Társulat igazgató-választmányi tagja is volt. A Ferencz József-rend középkereszt kitüntetésre, 1898-ban megkapta a Lipót-rend lovagkeresztjét is. Történelmi regényeket és útleírásokat is készített – többnyire álnéven.

Munkái:

- *Österreich-Ungarn und die Balkanländer. Wien, 1901.*
- *A horvát véghelyek oklevéltára 1490-1527. Szerk. Hodinka Antallal. Budapest, 1903.*
- *Tanulmányok a bosnyák bánság kezdeteiről. Budapest, 1905.*
- *A Magyarország és Szerbia közti összeköttetések oklevéltára 1198-1526. Szerk. Áldásy Antallal. Budapest, 1907.*
- *Bosnyák és szerb élet- és nemzedékrajzi tanulmányok. Budapest, 1909.*
- *A szerb felkelés története I – II. Budapest, 1908 – 1909.*
- *Alsó-szlavóniai okmánytár 1244-1710. Szerk. Horváth Sándorral. Budapest, 1912.*

Irodalom:

- *Thallóczy Lajos az a) osztály előadójának értekezése a történelmi anyagról. Századok, 1885. 8. sz. 24-53. l.*
- *Thallóczy Lajos tanulmányai a bosnyák bánság kezdete történetéből. Századok, 1905. 10. sz. 975-976. l.*

- Šufflay Milán: Magyarország melléktartományainak oklevéltára. Első köt., A horvát véghegyek oklevéltára. 1. köt., 1490-1527. Szerk. Thallóczy Lajos, Hodinka Antal. Budapest, 1903. (Magyar történelmi emlékek. I. oszt., Okmánytárak, 31.) Századok, 1906. 4. sz. 356-361. l.
- Bosnyák és szerb élet- s nemzedékrajzi tanulmányok. Írta Thallóczy Lajos. Budapest, 1909. Budapesti Szemle, 1909. 392. sz. 312-316. l.
- Fraknoi Vilmos: A Magyarország és Szerbia közti összeköttetések oklevéltára. Szerk. Thallóczy Lajos és Áldásy Antal. Budapest, 1907; Bosnyák és szerb élet- s nemzedékrajzi tanulmányok. Írta Thallóczy Lajos. Budapest, 1909: Két közlemény. Századok, 1909. 6. sz. 505-516. l.
- Fraknoi Vilmos: Bosnyák és szerb tanulmányok: A Magyarország és Szerbia közti összeköttetések oklevéltára. Szerk. Thallóczy Lajos és Áldásy Antal. Budapest, 1907; Bosnyák és szerb élet- s nemzedékrajzi tanulmányok. Írta Thallóczy Lajos. Budapest, 1909: második közlemény. Századok, 1909. 7. sz. 589-598. l.
- Történetíróink munkássága: Thallóczy Lajos. Századok, 1910. 5. sz. 433-434. l.
- Csekey István: Thallóczy Lajos. Jogállam: Jog- és Államtudományi Szemle, 1917. 1-2. sz. 101-103. l.
- Sufflay Milán: † Thallóczy Lajos (1857-1916). Történelmi Szemle, 1917. 1. sz. 119-121. l.
- Thallóczy Lajos emlékének megörökítése. Századok, 1917. 4-5. sz. 324-325. l.
- Vegyes közlések: Thallóczy Lajos halála. Századok, 1917. 1. sz. 94. l.
- Csánki Dezső: Thallóczy Lajos. Gyászbeszéd, melyet a gyászszertartáson Dr. Csánki Dezső a Társulat elnöke mondott el. Századok, 1917. 1. sz. 1-4. l.
- Károlyi Árpád: Thallóczy Lajos emlékezete: fölolvastatott a Magyar Tudományos Akadémia 1936. december 21-i összes ülésén. Budapesti Szemle, 1937. 712. sz. 257-276. l.
- Tömöry Márta: Thallóczy Lajos, a tragikus sorsú történetíró. Baranya: történelmi és honismereti folyóirat, 1996. 1. sz. 307-313. l.
- Waktor Andrea: "Kegyelmes Büzérnagy! Én ábrándozom a bécsi szép napokról": Thallóczy Lajos és köre Bécsben. Budapesti Negyed, 2004. 4. sz. 435-456. l.

http://mek.niif.hu/02100/02185/html/img/thumb/5_149a.jpg

http://t0.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcRaXTMudVTLfget4djkkWzkUWSO_eazq9y_KxVv3C9sCd553NZX5Q